

Voorbeeldgedragscode

Aan de hand van deze tool kan je gemakkelijk een algemene gedragscode opstellen en toepassen in jouw club of gemeente. Met het opstellen en invoeren van een gedragscode kan een club of gemeente aantonen dat ze een algemeen engagement aangaan en continu aandacht schenken aan een gezond sportklimaat. In het nieuw [decreet Veilig Sportklimaat 2024](#) wordt er vertrokken vanuit het principe dat elke sportorganisatie de zorgplicht heeft om in een veilige sportomgeving te voorzien voor elke sporter, zodat iedereen op een fysiek, psychisch en sociaal integere manier sport kan beoefenen. Er wordt gestreefd naar een totaalbenadering vanuit een centraal begrip 'veilig sporten', met voldoende aandacht voor onderliggende thema's, en een bijzondere aandacht voor de minderjarige sporter.

We starten met de definitie van 'veilig sporten':

Veilig sporten is opgebouwd rond drie pijlers van integriteit: **de fysieke, de psychische en de sociale integriteit**. Vanuit een positieve benadering willen we aspecten die het welbevinden en de integriteit in en van de sport versterken (=bouwstenen) bevorderen en praktijken die afbreuk doen aan het welbevinden en de integriteit (=bedreigingen) voorkomen en dit zowel in functie van de sporter als individu, als op organisatieniveau.

- Bij **fysieke integriteit** gaat het over aspecten die het lichamelijk welbevinden bevorderen of bedreigen. Enkele bouwstenen zijn blessurepreventie, dopingpreventie en verantwoord trainen. Mogelijke bedreigingen zijn overtraining en fysiek geweld.
- **Psychische integriteit** richt zich op het mentale welbevinden en kent bouwstenen als motiverend coachen, gelijke speelkansen bieden, leren omgaan met winst en verlies, of bedreigingen zoals manipulatie en pesten.
- **Sociale integriteit** gaat over respectvol omgaan met elkaar. Bouwstenen zijn gelijke kansen, inclusie en sociaal-maatschappelijk engagement, terwijl uitsluiting of discriminatie enkele mogelijke bedreigingen vormen.

Deze 3 pijlers zijn vaak onderling met elkaar verbonden zoals bij fairplay en seksuele integriteit.

Wil je een overzicht van de belangrijkste regels op een coole affiche die je in je club kan ophangen? Dat vind je [hier](#)! Hieronder volgt een voorbeeld van een meer gedetailleerde gedragscode. Dit is een voorbeeldgedragscode waarmee een club of gemeente aan de slag kan. Het voorbeeld zal dus zeker nog verschillen van de gedragscode van elke individuele club of gemeente, maar het geeft een beeld van de verschillende aspecten die er in kunnen voorkomen.

1. Algemene gedragsregels

- Iedereen is welkom in onze club en we zorgen ervoor dat iedereen er zich thuis voelt.
- Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt (met specifieke aandacht voor situaties met (verhoogd) risico op blijvende letsels, gelijkwaardigheid van kampers, ...).
- De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals stress, prestatiedruk, blessures, gezondheidsrisico's, dopingmisbruik, intimidatie, pestgedrag, machtsmisbruik, agressie en geweld.
- Er wordt respect getoond voor anderen, zowel clubleden, tegenstrevers, trainers, scheidsrechters als supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status of beperking.
- Sportiviteit en fair play worden hoog in het vaandel gedragen.
- Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd.
- Er wordt zorg gedragen voor het eigen materiaal, het materiaal van de club en de sportaccommodatie.
- Er wordt specifieke begeleiding en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek als mentaal: kinderen zijn geen volwassenen in een kleiner formaat.
- De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd (bewijs door ondertekening van de Panathlonverklaring).
- Sport is cruciaal in de totaalontwikkeling van een individu maar het gebruik van de aangeleerde vechttechnieken moet zich beperken tot verantwoorde toepassing tijdens trainingen in onze club of tijdens officiële wedstrijden en mag daarbuiten niet worden toegepast*.
- Er is een aanspreekpersoon in de club die gecontacteerd kan worden bij problemen.

2. Specifieke gedragsregels

Naast de algemene gedragsregels, gelden sommige regels in meer of mindere mate voor een bepaalde doelgroep. Voor ouders gelden soms andere specifieke regels dan voor de trainers. Iedere doelgroep heeft zijn eigenheid en is daarom onderhevig aan andere specifieke gedragsregels.

Clubbestuur

- Maak van je club een vereniging waar iedereen welkom is en iedereen zich thuis voelt.
- Wees er je van bewust dat je als bestuurder een voorbeeldfunctie hebt en verantwoordelijk bent voor de goede werking van de club.
- Apprecieer de inzet van alle vrijwilligers.
- Wees op de hoogte van de geldende richtlijnen voor gezond en ethisch sporten in risicovechtsporten en pas deze toe in de club.
- Laat respect en sportiviteit de belangrijkste waarden zijn in de club.
- Duid binnen de club iemand aan die fungeert als aanspreekpunt bij problemen of het niet naleven van de gedragscode.

Trainers/ coaches

- Pas het materiaal en de trainingsinhouden aan zodat sparring gebeurt met gelijkwaardige sporters, zowel qua niveau, gewicht als leeftijd.
- Wees er je van bewust dat je als trainer/coach een voorbeeldfunctie hebt en verantwoordelijk bent voor wat je aanbrengt.
- Wijs je sporters op het belang van veiligheid door het gebruik van degelijk persoonlijk beschermingsmateriaal, het verbieden van het dragen van potentieel kwetsend materiaal (sieraden, horloges, ...) en het creëren van veilige trainingsomstandigheden.
- Als trainer/coach ben je verantwoordelijk voor het aanleren van de sport én voor het gedrag van de sporter tijdens de training/wedstrijd. Besteed aan beide aspecten voldoende aandacht en neem je verantwoordelijkheid hierin op.
- Laat de veiligheid en gezondheid van je sporters primeren op de sportieve prestaties door voldoende maatregelen te nemen om situaties met (verhoogd) risico op blijvende letsels te vermijden en bij jeugd knock-out absoluut te voorkomen.
- Respecteer steeds de beslissingen van scheidsrechters, juryleden en toezichhoudende arts en breng dit over op alle sporters.

Sporters

- Gebruik de aangeleerde vechtsporttechnieken enkel in de club, en nooit daarbuiten*.
- Wees steeds eerlijk over blessures of gezondheidsproblemen, zelfs wanneer je beschikt over een geldig medisch geschiktheidsattest.
- Heb respect voor jezelf, je medesporter, je tegenstanders, je trainer, het clubbestuur, de scheidsrechter, de juryleden, de toeschouwers, het materiaal waar je mee omgaat en de accommodatie waar je sport.
- Kamp volgens de afgesproken regels en aanvaard de beslissingen van scheidsrechters, juryleden en toezichthoudende arts.
- Draag zorg voor je eigen veiligheid en die van je medesporters door het verzorgen van je persoonlijke hygiëne (nagels kort houden, ...), geen potentieel kwetsend materiaal (horloges, sieraden, ...) en steeds degelijk persoonlijk beschermingsmateriaal te dragen.
- Wees sportief tegenover je tegenstander, ook al toont deze onsportief gedrag.
- Wees een goede trainingspartner.

Ouders

- Supporter positief door je kind aan te moedigen, te applaudisseren en enthousiast te zijn, ook als het minder gaat.
- Laat het coachen over aan de wedstrijdbegeleider en het trainen aan de trainer.
- Wees er bewust van dat de sport onmogelijk zou zijn zonder scheidsrechters, juryleden, tegenstanders, trainers of trainingspartners.
- Respecteer de beslissingen van de scheidsrechters, juryleden en toezichthoudende arts.
- Leer je kind om de regels van de sport na te leven en de regels van de fair play in acht te nemen.
- Zie er op toe dat je kind de aangeleerde vechttechnieken enkel in de club gebruikt, en nooit daarbuiten*.
- Zie toe op de persoonlijke hygiëne en bescherming van je eigen kind.

Toeschouwers

- Respecteer steeds de beslissingen van de scheidsrechters, juryleden en toezichhoudende arts.
- Supporter positief door aan te moedigen, te applaudisseren en enthousiast te zijn, ook als het minder gaat.
- Wees sportief en respecteer de tegenstander.
- Gebruik geen obscene, racistische of beledigende taal en/of gebaren.
- Laat het coachen over aan de wedstrijdbegeleider.

* m.u.v. Art. 416 en 417 van het Strafwetboek m.b.t. gerechtvaardigde doodslag, gerechtvaardigde verwondingen en gerechtvaardigde slagen.

Meer informatie

Naast het opstellen van de code moet je er ook voor zorgen dat je de code laat 'leven' in je club of gemeente. De implementatie ervan is eveneens belangrijk.

Wil je graag meer informatie over hoe je de code in praktijk kan brengen of wil je graag meer algemene informatie over het opstellen van een gedragscode en de toepassing ervan in de club? Bezoek dan zeker de website van [Sportieg](#) en bekijk volgende links:

- [Gedragscode in jouw sportclub](#)
- [Good practice Lommel SK](#)